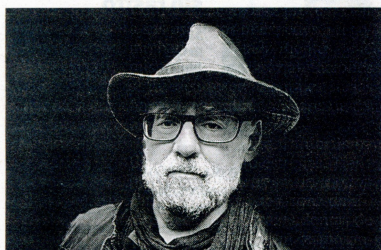

La mirada des de Barcelona

PER **JORDI CERVERA**
@JordiCervera

TORNAR A SIRGAR UN TERRITORI MÍTIC

Periodista

Jordi Cervera ha publicat més de 50 llibres de poesia, assaig i narrativa, i ha guanyat diversos premis entre els quals destaca l'Edebé de literatura juvenil. Li agrada el Trinaranjus i llegir a l'ombra fresca d'una morera.

Literatura. Coincidint amb el vintè aniversari de la mort de l'escriptor Jesús Moncada, Club Editor recupera la seva obra més emblemàtica, 'Camí de sirga', en una edició enriquida amb dos postfacis i documents inèdits

El passat 13 de juny va fer vint anys de la mort de Jesús Moncada, un dels grans autors de la narrativa catalana i que, com acostuma a passar a casa nostra havia caigut en un oblit poc noble per part de lectors i de les institucions que haurien de mantenir viva la nostra memòria cultural. Per sort, l'editora Maria Bohigas, al capdavant de Club Editor, continua amb una tasca impagable a l'hora de recuperar els nostres clàssics i d'apostar per noves veus i, en aquest cas concret es tracta de posar al mercat una nova edició de la novel·la més sòlida i mítica de Moncada, *Camí de sirga*, que es publica amb dos postfacis intensos, aclaridors i necessaris, un de l'escriptora Mònica Batet que escriu una carta d'amor al llibre i a l'autor i l'altre de l'estudiós Artur Garcia Fuster que reconstrueix els orígens de l'obra gràcies a un seguit de valuosos documents que també es reproduïen.

Jesús Moncada va ser un autor d'una gran exigència, literària i lingüística i això ha fet que, en paraules de l'editora, publicar-lo avui no impliqui cap treball de recerca filològica, ja que ell mateix va fixar amb el màxim rigor, la lletra dels seus llibres. Això vol dir que aquesta nova edició no persegueix marcar un nou canó sinó establir noves relacions entre l'autor i els nous lectors contemporanis que no el coneixien o amb els que el recuperen de nou amb uns ulls potser diferents.

Camí de sirga és molt més que una novel·la, és un mite, és un territori quasi èpic, és capbussar-se en la vida d'un poble, la Me-

quinsa màgica i ancestral, condemnada a morir, a ser engolida pel progrés en forma d'embassament. La primera edició, de l'any 1988, va representar una veritable fita literària de primer ordre. Moncada detalla amb precisió i passió un univers a punt de caure en l'oblit, xuclat per una pretesa modernitat i abocat a l'oblit i ho feia amb un rigor, un detall i una passió només a l'abast dels grans mestres de la novel·la. Vist en perspectiva és evident que en qualsevol altra tradició literària més

**Jesús Moncada
va ser un autor
d'una gran
exigència literària
i lingüística**

**La primera edició,
de l'any 1988,
va representar
una veritable fita
literària**

potent i consolidada, *Camí de sirga* s'hauria convertit en una peça fonamental i imprescindible i el seu autor, en un personatge admirat i reverenciat molt més enllà de les pròpies fronteres. Que això no hagi passat només vol dir que el nostre pes polític i cultural té encara molt camí per recórrer, però, per sort, no contradiu ni posa en qüestió en absolut que el llibre sigui una peça epònima i que Jesús Mon-

cada un escriptor incommensurable que pot parlar de tu a tu a qualsevol dels grans autors universals.

Reeditar *Camí de sirga* és, a banda d'un acte d'absoluta i necessària justícia, una oportunitat de rescabalar-nos d'aquesta desgraciada desídia històrica que sentim vers els mestres que ens han precedit, ignorant de manera sistemàtica que tenim un passat i que en determinats moments com és el cas, és brillant i, més que necessari, irrenunciable. Llegir o rellegir la novel·la és enfrontar-se de nou a un llibre majúscul, important, imponent, a una de les grans fites de la literatura contemporània i Club Editor, a més, ha tingut l'encert de complementar-lo amb els treballs apassionats de Mònica Batet i d'Artur Garcia Fuster. La Mònica en fa una lectura de cor, íntima, poètica i vital, s'entreté parlant del poder dels personatges, de manera individual i col·lectiva i desitja que el temps fos líquid per acostar-se al Josep, el pare de Jesús Moncada i dir-li que un dia el seu fill escriuà llibres magnífics i que els lectors s'enamoraran un milió de vegades de com explica la història de Mequinensa.

L'aportació de l'Artur és també apassionada i vital però molt més tècnica, aportant documentació inèdita o quasi desconeguda com l'estructura i el funcionament d'un llaut, els apunts manuscrits i els dibuixos de Moncada, el qüestionari que l'autor va fer als veïns de Mequinensa i, en definitiva, les proves de 20 anys de treball conscient i minucios per aconseguir una novel·la monumental i amb una insòlita capacitat d'evocació i de fascinació.